

הרבנית ימימה מזרחי – על התורה, המצווה ומה שביניהם

שני מניעים לקיום מצווה: א. האהבה וההתרגשות. ב. פחד יראה. שניהם נובעים מהאור האלוקי. והם הסוד של אמירת בני ישראל 'נעשה ונשמע' בהר סיני

- **אהבה**- עם ישראל כל כך קשור לקב"ה, ומתחייבים לעשות את מצוותיו, בלי לדעת מה הם.
- **יראה** - יראת השמים שלהם כל כך גדולה, כך שאין אלטרנטיבה אחרת, הם מחויבים למצוות (כפה עליהם הר כגיגית)²

כשיש אורות לא מסתכלים על קשיים ולא על בעיות, אלא פועלים למען הערך. ולכן הקדימו בני ישראל בפזיזות את הפה (נעשה) לאוזן (נשמע) והתחייבו לעשות דברים בלי לדעת מה הם, יעקב עובד שבע שנים שמרגישות לו כימים אחדים כיוון שהוא רוצה את רחל, עובדיה ואשתו לוקחים על עצמם חובות עצומים כדי לפרנס את הנביאים.

כאשר אין לנו את האורות הפנימיים שדוחפים אותנו לקיום המצוות, אז נקיים את המצוות למרות חוסר החשק ולמרות העייפות, בסופו של דבר קיום המצוות יוביל להתגברות האורות הפנימיים בתוכנו. **נעשה** ומכח זה נזכה גם ל**נשמע**... למשמעות.³

"כי נר מצווה ותורה אור" – הסדר לכאורה הפוך, שהרי אור התורה (אהבת ד' ויראת ד') הוא המוביל אותנו לקיום המצוות, ומדוע הוקדמו המצוות לתורה? אלא שהסדר בפסוק רומז לכך שכאשר אין בנו אש ולפידיים, ואנחנו לא מרגישים

¹ מאמרה של הרבנית מבוסס על רעיונותיו של הבעל התניא, רבי שניאור זלמן מלאדי.

² במלחמת תשפ"ד לוחמינו הגיבורים מסרו נפש גם מתוך **אהבתם** לעם ולארץ, וגם מתוך **יראה**, הבנתם שאין לנו ברירה אחרת.

³ **נעשה ונשמע**: שני פירושים שני מהלכים

- מתוך אהבה ואמון בקב"ה אנו מתחייבים לעשות גם בלי לדעת מה (אור התורה מביא את המצווה)
- מתחייבים להתאמץ לעשות, גם כשאין מוטיבציה וחיבור פנימי, ויודעים שהמעשים יובילו את החיבור (המצווה מביאה את אור התורה.. הנעשה יביא את השמיעה.. את חיבור הלב)

את המוטיבציה ואת האור, את האהבה ואת היראה, במקרה כזה, המעשים ימשכו את הלבבות, קיום המצוות יביא את האור.

יתרה מזאת, האורות הפנימיים שיושגו על ידי המאמץ לקיים את המצוות למרות תחושת חוסר החיבור, יאירו באור גדול יותר. **'יתרון האור מהחושך'** – יש מעלה באור שמגיע מתוך מציאות של קושי. כאשר אני לא מוותר על הקשר שלי עם הקב"ה, וגם בתקופות שקשה לי רוחנית, או במצוות שמצריכות התגברות מיוחדת, אני מתאמץ לקיים את המצוות, זה גורם לקשר חזק מאד לקב"ה, קשר שיביא לפנימיותי אור גדול. ('השמן שדולק באופן המאיר ביותר, הוא דווקא שמן זית מריר מאד')

מעשה עובדיה "ואשה אחת מבני הנביאים צעקה אל אלישע, עבדך אישי מת והנושה בא לקחת את שני ילדי לו לעבדים. ויאמר לה אלישע מה יש לך בבית ותאמר אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן ויאמר לך שאלו כלים מן החוץ, כלי ריקים אל תמעיטי, ויצקת על כל הכלים האלה והמלא תסיעי.. את ובניך תחיו בנותר"

הפירוש החסידי למעשה לפי הבעל התניא הנשמה זועקת לד' (אלי-שע) שהנפש הבהמית משכיחה ממנה את האור האלוקי ולוקחת את **ילדיה**, את **האהבה ואת היראה**, לאהבות ויראות זרות. נשאר לה רק את עצם נקודת הנשמה. ומכוח עצם נקודת הנשמה היא עוסקת בתורה ומצוות שהם כלים, שיתמלאו באור האלוקי. ואז היא תחיה עם בניה (האהבה והיראה) **בנותר** - **ביתרון** גדול, יתרון האור הבא מן החושך.⁴

⁴ תובנות נוספות.. הרגשים נוספים:

אשה שמאגרי הכח שלה התרוקנו, היא מסרה נפש למען הנביאים ולוקחים את בניה, ההקרבה היתה בעוכריה, אולי טעתה, אולי החסד שעשתה היה פזיז? היא אשה צדיקה, היא מרירה על היעדר האהבה והיראה שלה, היא מבקשת שד' ישעה אל מנחתה. הנביא שואל אותה מה כן יש לה, כי המוטיבציה והישועה נמצאים אצלה. יש לה את הנשמה שלה. השמן אותיות נשמה. השפע יבוא אל תוך הכלים הריקים. קשה לנו לקיים מצוות בלי חיבור פנימי, אבל צריך לדעת שזה לא 'על ריק', המעשה שהוא נדמה כמשהו חיצוני, הוא משמעותי מאד, יש בו יתרון עצום, **לכי אל תמעיטי**.